

1. Саковський А. А. Аналіз сучасного стану наукових досліджень проблем оперативно-розшукового документування. *Юридична наука* №3 (105), 2020. С. 408-416.
2. Кириченко О. В., Демиденко С. М. Теоретичне визначення негласної роботи під час досудового розслідування та судового провадження. Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення: матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 17 черв. 2022 р.). Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2022. С. 9-12.
3. Халимон С. І., Пастушенко Д. В. Оперативно-розшукове документування злочинної діяльності на державному кордоні: проблеми та перспективи. *Правова доктрина, правоутворення та правозастосування: проблеми зв'язку та шляхи розвитку*. Харків, 2019. С. 169-173.
4. Телійчук В. Г. Нормативно-правові акти підзаконного характеру як складова частина нормативного регулювання оперативно-розшукової протидії грабежам і розбійним нападам. Актуальні питання оперативно-розшукової протидії злочинам: матеріали наук.-практ. семінару (Дніпро, 25 травня 2017 р.). Дніпро: ДДУВС, 2017. С. 87-91.
5. Албул С. В. Оперативно-розшукова тактика: навчальний посібник. С. В. Албул. Одеса : ОДУВС, 2022. 156 с.
6. Албул С. В., Колодій Д. В. Оперативно-розшукове документування колабораційної діяльності в умовах воєнного стану: проблемні питання. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a973abef-af2c-4c56-a75a-61530a76ca3f/content> (дата звернення 19.05.2024).

Яровий О. Ю.

здобувач вищої освіти 2 курсу
Навчально-наукового інституту права
та підготовки фахівців для підрозділів
Національної поліції Дніпровського
державного університету
внутрішніх справ

Федченко В. М.

професор кафедри кримінального
процесу та стратегічних розслідувань
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

**ПРОБЛЕМИ ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРОВАДЖЕННІ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ**

Із введенням воєнного стану, органи досудового розслідування стикаються з різноманітними перешкодами для реалізації завдань кримінального провадження. Одним із таких є швидке, повне неупереджене розслідування [1, ст. 2]. Доказами в кримінальному провадженні є фактичні

дані, отримані у передбаченому цим Кодексом порядку, на підставі яких слідчий, прокурор, слідчий суддя і суд встановлюють наявність чи відсутність фактів та обставин, що мають значення для кримінального провадження та підлягають доказуванню [1, ст. 84]. Воєнні дії можуть значно ускладнювати доступ до місця злочину для слідчих, експертів та інших учасників кримінального процесу. Зруйнована інфраструктура або окупація територій можуть повністю унеможливити збирання доказів на місці події. Також слід пам'ятати, що проведення слідчих дій в зонах активних бойових дій становлять великий ризик для життя і здоров'я учасників кримінального провадження. Може бути втрачений зв'язок зі свідками, які володіють важливою інформацією для розслідування. Також через постійні обстріли є ризик знищення доказів, як матеріальних, так і електронних. Пошкодження записів, що може нести за собою встановлення неправдивої інформації, ставить під сумнів відповідність таких доказів основним 4 ознакам: достатність, допустимість, достовірність та належність.

Особливий режим кримінального провадження в умовах воєнного стану регламентується Статтею 615 КПК України, де зазначено, що показання, отримані під час допиту свідка, потерпілого можуть бути використані як докази в суді виключно у випадку, якщо хід і результати такого допиту фіксувалися за допомогою доступних технічних засобів відеофіксації. Показання, отримані під час допиту підозрюваного, можуть бути використані як докази в суді виключно у випадку, якщо у такому допиті брав участь захисник, а хід і результати проведення допиту фіксувалися за допомогою доступних технічних засобів відеофіксації [1, ст. 615].

Може бути використаний механізм, передбачений ч. 2 ст. 104 КПК України: якщо за допомогою технічних засобів фіксується допит, текст показань може не вноситися до відповідного протоколу за умови, що жоден з учасників процесуальної дії не наполягає на цьому. У такому разі у протоколі зазначається, що показання зафіксовані на носії інформації, який додається до нього [2, с. 55].

Воєнний стан значно ускладнює процес доказування в кримінальних провадженнях, ставлячи перед слідчими нові виклики, пов'язані з дотриманням прав свобод, законністю їх дій та рішень та власною безпекою.

1. Кримінальний процесуальний кодекс України Кодекс України; Закон, Кодекс від 13.04.2012 № 4651-VI <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

2. Глов'юк І., Дроздов О., Тетерятник Г., Фоміна Т., Рогальська В., Завтур В. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України. Видання 2. Електронне видання. Дніпро-Львів-Одеса-Харків, 2022. Станом на 03 травня 2022. 80 с.